

מצות חליצה פרק שנים עשר יבמות קה.

מסורת הש"ס

רקקה ולא חללה ולא קראה חליטה פסולה. ופוסלתה על האחין כדמפרש ואילן: אין כאן בית מיוחס. ואפי' מייבום לא פסלה: למאן. כלומר למאי הלכתא תני פסולה: אילימא. דלא משתריא בה לעלמא פשיטא: אלא לאו לאשמועינן דאפסלה מאחין. דקיי"ל במסכת

גִּטְיִין (דף כד:) כל מקום ששנינו חליצה פסולה פסולה ופוסלת על האמין גט פסול פסול ופוסל מן הכהונה: מאי שנה רקיקה. דפסלה: ומאי שנה קריאה. דלא פסלה דקמני אפי' כאן בית מיתוש הואיל ומתרייהו לדריה לא קא מנעבי: קרייה. בין קודם חליצה ממאן יבמי בין לאחר חליצה ככה יעשה אי נמי אמרינן תמיצם לא מיתלפא לאנשי בחלוצה דלימי למימר הן בתר חליצה אמריצם דאמרי הן קרייה דמקמי חליצה הואי אבל רקיקה דליחא אלא בתר חליצה מיתלפא לאנשי ויאמרו הן מדרקקה ודאי חללה לא בישא ואפילו הכי הדרה ומתייבמת וצמית למישרי חלוצה לאחין: ושרי לה סיגרא. כלומר פטור ושלחנה מביט דין: אמרי רקיקה קמייחא לים זה מששא. ולא פסלה מאחין ומאן דחוי דמתייבמה סבר רקיקה בתר חליצה הואי כי אורחיה ושרינן חלוצה לאחין: דסו שפתחין. בשנייה: יבמה שרקקה דסו. מי הואי חליצה מעלייתא? אבל אגיד נר'. מקרא הוא דבינאל שמתלחף אמר לו אגיד לך את כל הגזר בשמים ורשום בכתב והוא אמת מכלל דאיכא בשמים כתב דלינו אמת בתמייה: מי כתיב וירקה רוק. דליהוי משמע דלא יאה שם אלא רוק וירקה סתמא כתיב ואפילו רוק וד'א' והכא נמי אי אפשר בלא נחמומו: רוק. בנפח אמת. שרקה' אמתו ומתיימרו ואינו חוזר ומנעול: (ו) אמר

(א) ספרי פרשת כי תנא,
(ב) [לקמן קו: סנהדרין
מט: ג] ר"ה יח, (ד) [שם
יח. ע"ש], (ה) לעיל מט:
(ו) נדה נו, (ז) [שי"ך לעיל
במשנה קד: ח] [וע"ע
חוספות חולין כ. ד"ה לא],
(ט) [וע"ע חוס' ר"ה יח.
וחוס' בכורות כו. ד"ה
רבה],

תורה אור השלם

1. וְנִשְׁכַּח יִבְמֹתָיו אֵלָיו
לְעֵינֵי הַחוּשִׁים הַלְוָהָה
לִמְעַל מַעַל רִגְלוֹ הַלְוָהָה
בְּמִיּוֹ וְנִשְׁכַּח אִמְרָה
כִּבְּהָ יַעֲשֶׂה אִישׁ אֶשֶׁר
אֵלָּה יִכְבֶּה אֶת בֵּית אִתּוֹ.
דְּבָרִים כֵּן אֵת
2. אֲבָל אֲדִיד כָּל הָאָדָם
וְהָרֶשֶׁת מִבְּנֵי אֲמֹת וְאִין
אֶחָד מִתְחַנֵּן עִמִּי עַל
אֵלָּה בִּי אִם מִכְּבָּל
שָׂרָם: דִּנְיָא לִי
3. וְלֹכֵן נִשְׁכַּח בֵּית
עַל אִם יִתְפַּרֵּץ עַל לִבִּי
עַל בִּבְחָב וּבְמִנְהָ עַד
עוֹלָם: שְׂמֹאל א ג ד
4. וְאִשׁ אֵל אֲבִירָתָּךְ כֵּן
מִעֵם מִבְּחֵי לְכֹלֹת אֵת
עֵינֶיךָ לְאִרְבָּאִים אֵת נִשְׁכַּח
עַל מִרְבֵּית בִּיבֵית יִמְנוֹת
אֲנִישֵׁי: שְׂמֹאל א ג ד
5. בִּי אִם תִּכְסֵּי כִּבְרָתִי
וְתִרְבִּי כִּן בֵּיתִי בְּכַתֵּם
עֵנֶךָ לִפְנֵי יָאֵם אֲדִין
אֲלֵהֶם: יִמְרוּהוּ ב כ
6. בִּי אִם גִּדּוֹל שְׂרָאִי
עַל אֲלֵהֶם קָרִיבִים אֲלֵהֶם
בִּי אֲלֵהֶם כֹּכֵל קִרְאוֹ
אֲלֵהֶם: דְּבָרִים ד ו
7. דִּרְשִׁי בִּי הַבְּרִיאָה
קִרְאוֹ בְּחִיּוֹתָ קְרוֹב:
יִשְׁעִיהוּ נ ה ו
8. וְאֲבָרֵךְ אֶת שְׂרָאִי
מִבְּרֵךְ אֶת אֲלֵהֶם אִשׁ
בִּי יִדְהָ וְכַ מִּבְּשׁוֹ
זָבִי קָמוֹת הוּא:
וּיְקָרֵה ט ב

גליון הש"ס

גמ' לוי נפק לקרייתא.
כעין זה עירובין דף כח
ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ככה יעשה כל דבר
שהוא: (ב) שם מי יהיה
יבמה לדמאי לקמיה דרבי
אמי: (ג) שם ויהי איתם:
(ד) רש"י ד"ה אמר רבא
גרסינן. נ"צ ס"א אמר
רבא גרסי' ול"ג אמר
רבא: (ה) תוס' ד"ה רבא
וכו' מר הא תורה איכא
הא גמילות:

מוסף רע"י

רבה ואבני מדבית עלי
קאתו. אבני ורבה מדבית
עלי קאתו, כך שמעתי
ובשמיעת חולין פרק ה' ה' ה'
(קלג). אשכחן דרבה לאו
בין הוה, ושמן ארמו מדבית
עלי היתא, וזע גורקין רב
ואבני ומפרשי לא דברא דבר
נחמני (ר"ה יח.). יבול
יהא דם היוצא מפיו.
של זב יהא נדון כרוק, ודס
היוצא מפני אממו יהא נדון
כספ (נדנ ג.).

וְכִבְּהָ יִעֲשֶׂה דָבָר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה מַעֲבָה. וְאִם וְלֹא מִד' (סנהדרין דף סה:) דַּעֲקִימַת פִּיּוּ הוּא מַעֲשֶׂה הַיָּדִי מִמַּעֲטִינָן קְרִיאָה וְי"ל דְּמִ"מ מַעֲשֶׂה גְרוּעַ הוּא יוֹתֵר מִרְקִיקָה אִי גַּמִּי לֹא דְמִי לְמַנְהִיג בְּקוֹל שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה גְדוֹל: **לְאַחֲרָיו** פְּסוּלָה. מִשְׁמַע שְׁפוּסָה לְאַחֲרֵי

רַקְקָה וְלֹא קָרָאָה חֲלִיצָתָה כְּשִׁירָה * רַקְקָה
וְלֹא חֲלָצָה וְלֹא קָרָאָה חֲלִיצָתָה פֶּסוּלָה
בְּקָרָאָה וְלֹא רַקְקָה וְלֹא חֲלָצָה אֵין כָּאֵן בֵּית
מִיחֻשׁ מִנִּי אֵילִימָא רַבִּי אֲלֵיעֶזֶר חֲלָצָה וְלֹא
רַקְקָה וְלֹא קָרָאָה חֲלִיצָתָה כְּשִׁירָה וְהָא אִמֵּר
רַבִּי אֲלֵיעֶזֶר יִכְכָּה יַעֲשֶׂה ⁽⁶⁾ דְּבַר שֶׁהוּא
יַעֲשֶׂה מַעֲכָב אֵלֹא פְּשִׁיטָא רַבִּי עֲקִיבָא וְקִתְּנִי
רַקְקָה וְלֹא חֲלָצָה וְלֹא קָרָאָה חֲלִיצָתָה פֶּסוּלָה
לְמֶאֱן אֵילִימָא לַעֲלֵמָא פְּשִׁיטָא מִי הוּיָא חֲלִיצָה
דְּאִישְׁתְּרִיא לַעֲלֵמָא * אֵלֹא לֹאֹ לֶאחִין שְׁמַע
מִינָה וְלר"ע מֵאֵי שֶׁנָּא רַקִּיקָה וּמֵאֵי שֶׁנָּא
קְרִייה קְרִייה דְּאִיתָא בֵּין בְּתַחֲלָה בֵּין כְּסוּף
לֹא מִיחֻלָּפָא לִיה רַקִּיקָה דְּבְתַחֲלָה לִיתָא
וְלכְּסוּף אִיתָא מִיחֻלָּפָא לִיה וְאִתּוּ לְמִישְׁרֵי
חֲלוּצָה לֶאחִין וְאִכָּא דְּאִמְרֵי חֲכִי שִׁלְחוּ לִיה
יַיְבִּימָה שְׂרַקְקָה תַּחֲלוּץ וְאִינָה צְרִיכָה לְרוּק
פַּעַם אַחֲרֵת כִּי הָיָה ⁽⁷⁾ דֹּא תֵּיִא לְקִמְיָה דְּרַבִּי
אִמִּי הוּה יִתִּיב רַבִּי אַבָּא בַר מַמֵּל קִמְיָה רַקְקָה
מִקִּמְיָ דְּתַחֲלוּץ אִמֵּר לִיה רַבִּי אִמִּי חֲלוּץ לָה
וְשִׁרִי לָה תִּיגְרָא אִמֵּר לִיה ר' אַבָּא וְהָא בְּעִינָן
מִירָק הָא רַקְקָה לָה וְתִירוּק וְזִמָּה בִּכְךָ נִפְקִי
מִינָה חוֹרְבָא דְּאֵי אִמְרַת תִּיהֲדֵר וְתִירוּק
אִמְרֵי רַקִּיקָה קִמְיִיתָא לִית בָּה מִשְׁשָׁא וְאִתִּי
לְמִישְׁרֵי חֲלוּצָה לֶאחִין וְהָא בְּעִינָן כְּסֻדְרִין
בְּכְסֻדְרִין לֹא מַעֲכָבָא הוּא סִבָּר דְּחוּיִי קָא מִדְּחִי
לִיה נֶפֶק דָּק וְאִשְׁכַּח דִּתְנִיא ⁽⁸⁾ בֵּין שְׁהַקְדִּים
חֲלִיצָה לְרַקִּיקָה בֵּין שְׁהַקְדִּים רַקִּיקָה לְחֲלִיצָה
מָה שַׁעֲשֶׂה עָשׂוּי * לִוי נֶפֶק לְקְרִייתָא בְּעוּ
מִינָה גִידְמָא מָהוּ שְׁתַּחֲלוּץ יִכְכָּה שְׂרַקְקָה
דָּם מָהוּ ⁽⁹⁾ אַבְל אֲגִיד לָךְ אֵת הָרֶשֶׁם בְּכַתֵּב
אִמֵּת מְכַלֵּל דְּאִיכָא כְּתֵב שְׁאִינוּ אִמֵּת לֹא
הוּה בִּידֵיה אִתָּא שְׁאִיל בִּי מִדְּרִשָּׁא אִמְרו
לִיה יְמֵי כְּתִיב וְחֲלָצָה בִּיד וּמִי כְּתִיב וְיִרְקָה
רוּק אַבְל אֲגִיד לָךְ הָרֶשֶׁם בְּכַתֵּב אִמֵּת וְכִי
יֵשׁ כְּתֵב שְׁאִינוּ אִמֵּת לֹא קִשְׁיָא ⁽¹⁰⁾ כָּאֵן בְּגוֹר
דִּין שִׁישׁ עָמּוּ שְׁבֻעָה כָּאֵן דִּין שְׁאִין
עָמּוּ שְׁבֻעָה כְּדִרְבַּ שְׁמוּאֵל בַּר אִמִּי דְּאִמֵּר
וְיוֹנְתָן מִנִּין לְגוֹר דִּין שִׁישׁ עָמּוּ שְׁבֻעָה שְׁאִינוּ
עָלֵי אִם יִתְכַפֵּר עֲזוֹ בֵּית עָלֵי בּוֹכֵב וּבְמִנְחָה

(גיטין דף קד:) כל מקום ששנו חכמים חליצה פסולה אינה פוסלת על האמין הכא דייק מדלא קמין אין כאן בית מיתום ודלא כפי' הקונטרס דפירש דאיתא כמ"ד כל מקום ששנו חכמים חליצה פסולה פוסלת דא"כ צ"ל שום דיוק הוה מצי לאוקומי כותמיה: **ב"י** רותב' ודחצי' ביד. והא דקאמר צירושלמי שחולטנו צימין למנוה צעמא אכל עיכובא ליכא:

רַבָּא ואב״י מדבית ע״י קאתו.
 רבא גרם דרבא לא הוה
 כהן כדאמר צפ' הזרוע (חולין קלג.
 עס) דאמר ליה לשמעיה זכי לי
 מתנתא אבל רבא היה כהן דאמר
 צפרק עד כמה (בכורות ט.) רבא צטיל

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

תוספות ישנים

[illegible]

(א) וכ"ה צירושלמי כאן הלכה
ו' דלוי בעצמו השיב כן לפני
רבי ע"ש.

תום' חד מקמאי

תניא חלצה ולא רקקה
ולא קראה חליצתה כשרה
רקקה ולא חלצה ולא
קראה חליצתה פסולה
קראה ולא רקקה ולא
חלצה אין כאן בית
מיחוש. מני אילימא ר"א
חלצה ולא קראה ולא
רקקה [חליצתה] כשרה
הא ר' אליעזר אומר כל

עד עולם אמר רבה בזבח ובמנחה אינו מתכפר אבל מתכפר הוא בדברי תורה אביי אמר בזבח ובמנחה אינו מתכפר אבל מתכפר בגמילות חסדים רבה ואביי מדבית עלי קאתו רבה דעסק בתורה חיה ארבעין שנין אביי דעסק בתורה ובגמילות חסדים חיה שיתין שנין ת"ר משפחה אחת היתה בירושלים שהיו מתים כבן שמנה עשרה שנה באו והודיעו את רבן יוחנן בן זכאי אמר להם שמא ממשפחת עלי אתם שגא' וכל מרבית ביתך ימותו אנשים לכו ועסקו בתורה ותחיו הלכו ועסקו בתורה וחיו והיו קורין אותן משפחת יוחנן על שמו אמר רב שמואל בר אונאי אמר רב מנין לגזר דין של צבור שאינו נחתם אינו נחתם והא כתיב כי אם תכבסי בנתר ותרבי לך בורית נחתם עונך לפני אלא מנין שאפי' נחתם מתקדע שנאמר מי כה' אלהינו בכל קראנו אליו והכתיב דרשו ה' בהמצאו לא קשיא הא ביחיד הא בציבור ויחיד אימת אמר רב נחמן אמר רבה בר אבא אלו עשרה ימים שבין ר"ה ליום"כ שלחו ליה לאבוב דשמואל ייבמה שרקקה דם תחלוץ לפי שאי אפשר לדם בלא צחצוח רוק מיתיבי יכול יהא דם היוצא מפיו ומפי האמה טמא ת"ל וזבוב טמא ואין דם היוצא מפיו ומפי האמה טמא אלא טהור ל"ק כאן במוצצת כאן בשותת: חרש שנחלץ וכו':

[illegible]